

بررسی علل بستری در بیمارستان کودکان قدس قزوین (۱۳۸۶)

دکتر ابوالفضل مهیار* زهرا کلاتری** فاطمه تیموری*** فاطمه ابراهیم‌پور****

* دانشیار گروه کودکان مرکز تحقیقات بیماری‌های متابولیک دانشگاه علوم پزشکی قزوین
 ** مربی و عضو هیأت علمی دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی قزوین
 *** کارشناس ارشد پرستاری بیمارستان ولایت دانشگاه علوم پزشکی قزوین
 **** کارشناس پرستاری دانشگاه علوم پزشکی قزوین

آدرس نویسنده مسؤول: قزوین، بیمارستان ولایت، دفتر پرستاری، تلفن ۵-۳۷۹۰۶۲۱-۳۷۸۱-۰۲۸۱

Email: ftimory@gmail.com

تاریخ دریافت: ۹۰/۲/۲۵

تاریخ پذیرش: ۹۰/۱۰/۱۱

* چکیده

با شناخت علل بستری می‌توان با برنامه‌ریزی‌های بهداشتی- آموزشی و انجام اقدام‌های پیشگیرانه، از تعداد زیادی از مرگ و میرها جلوگیری کرد. این مطالعه توصیفی با هدف تعیین علل بستری در بیمارستان کودکان قدس قزوین بر روی ۷۵۰ پرونده پزشکی کودکان صفر تا ۱۲ ساله بستری در سال ۱۳۸۶ انجام شد که با نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌بندی شده انتخاب شدند. بیش‌ترین علل بستری گروه بیماری‌های عفونی و انگلی (۲۵/۳٪)، بیماری‌های تنفسی (۲۰/۸٪) و بیماری‌های مربوط به دوره پیش از تولد (۱۵/۲٪) بود. شایع‌ترین نوع بیماری گاستروانتریت (۲۲/۹٪) و پنومونی (۱۴/۴٪) بود. لذا انجام مطالعه‌های همه‌گیر شناختی و ارایه برنامه‌های بهداشتی- آموزشی به منظور پیشگیری و کاهش بیماری‌های عفونی و انگلی، تنفسی و بیماری‌های مربوط به دوره پیش از تولد ضروری به نظر می‌رسد.

کلیدواژه‌ها: بستری در بیمارستان، کودکان، بیماری‌های عفونی

* مقدمه

به مسؤولان کمک کند.^(۳) در مطالعه انجام شده در بیمارستان قائم مشهد، بیماری تب و تشنج شایع‌ترین علت بستری کودکان کم‌تر از پنج سال در آن منطقه بود.^(۳) در ایالات متحده آمریکا در گروه‌های سنی ۱ تا ۴ سال و ۵ تا ۹ سال بیماری‌های سیستم تنفسی شایع‌ترین علت بستری شدن در بیمارستان بود.^(۴) با توجه به این که شناسایی الگوی بیماری‌ها می‌تواند نتایج قابل توجهی در ارتقای سلامت جامعه داشته باشد، این مطالعه به منظور تعیین علل بستری کودکان در بیمارستان قدس قزوین انجام شد.

شمار زیادی از کودکان کم‌تر از پنج سال هر ساله در کشورهای در حال توسعه به علت بیماری‌های تنفسی و اسهال می‌میرند که بسیاری از موارد آن با بررسی به موقع قابل پیشگیری است.^(۱) مشکلات بهداشتی و وضعیت همه‌گیر شناختی بیماری‌ها از کشوری به کشور دیگر متفاوت است و عوامل مختلفی از جمله گستردگی عوامل عفونی، عوامل جغرافیایی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی در تنوع بیماری‌ها دخالت دارند. مطالعه همه‌گیر شناختی بیماری‌ها می‌تواند در شناسایی بهتر وضعیت بیماری‌های شایع و همچنین برنامه‌ریزی در رابطه با مسایل بهداشتی- آموزشی و ایجاد بخش‌های جدید بیمارستانی

جدول ۱- فراوانی کودکان بستری در بیمارستان قدس براساس گروه بیماری

گروه بیماری	تعداد	درصد
عفونی و انگلی	۱۹۰	۲۵/۳
تنفسی	۱۵۶	۲۰/۸
بیماری‌های پیش از تولد	۱۱۴	۱۵/۲
نشانه‌ها و علائم آزمایشگاهی	۱۰۹	۱۴/۵
سیستم ادراری- تناسلی	۷۰	۹/۳
صدمه‌ها و مسمومیت‌ها	۲۱	۲/۸
سیستم عصبی	۱۹	۲/۵
دستگاه گوارش	۱۶	۲/۱
خونی	۱۳	۱/۷
سیستم عضلانی- اسکلتی	۱۱	۱/۵
ناهنجاری‌های مادرزادی	۸	۱/۱
غدد درون‌ریز و تغذیه	۷	۰/۹
بدخیمی‌ها	۵	۰/۷
گوش	۴	۰/۵
پوست و بافت زیرجلد	۴	۰/۵
سیستم گردش خون	۳	۰/۴
جمع	۷۵۰	۱۰۰

*** بحث و نتیجه‌گیری:**

در این مطالعه گروه بیماری‌های عفونی و انگلی اولین علت بستری بود. در مطالعه انجام شده در برزیل بیماری‌های نوزادی و عفونی- انگلی شایع‌ترین علت بستری بوده است.^(۲) علت شیوع بالای بیماری‌های عفونی مانند گاستروانتریت منزیت‌های باکتریایی و ویروسی، هیپاتیت و غیره می‌تواند عواملی از جمله عدم رعایت مسایل بهداشتی، تغذیه نامناسب و عدم انجام واکسیناسیون باشد.

در بین علل بستری از نظر نوع بیماری بالاترین آمار مربوط به گاستروانتریت بود. در مطالعه هاشم‌زاده و براک بالاترین علت بستری مربوط به بیماری تشنج به دنبال تب بوده است.^(۳) دومین علت شایع بستری در این مرکز پنومونی بود که با نتایج مطالعه نجیب که در شیراز انجام شده است همخوانی دارد.^(۵) سومین علت بستری عفونت

*** مواد و روش‌ها:**

این مطالعه توصیفی در سال ۱۳۸۶ در بیمارستان کودکان قدس قزوین انجام شد. نمونه‌گیری به صورت تصادفی طبقه‌بندی شده بود و در مجموع ۷۵۰ پرونده از کل پرونده‌های بیماران بستری بررسی شدند. پرسش‌نامه شامل دو بخش مشخصات جمعیتی و مشخصات بیماری بود که با استفاده از پرونده بیماران تکمیل شد. گروه بیماری بر پایه تشخیص ثبت شده و طبقه‌بندی بیماری‌ها براساس طبقه‌بندی بین‌المللی بیماری‌ها ICD10 انجام شد، داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS ۱۶/۵ و آمار توصیفی ارائه شدند.

*** یافته‌ها:**

اکثر بستری‌شدگان (۵۴/۷ درصد) مذکر بودند. ۳۰/۵ درصد از بستری‌ها در فصل تابستان، ۲۵/۹ درصد در پاییز، ۲۳/۵ درصد در بهار و ۲۰/۱ درصد در زمستان بود. ۶۸/۴ درصد بستری‌شدگان ساکن شهر و ۳۱/۶ درصد ساکن روستا بودند. بیش‌تر بستری‌شدگان (۸۴/۱ درصد) کودکان زیر پنج سال بودند. میانگین طول مدت بستری شدن $4/8 \pm 3/73$ روز بود. حداقل میانگین مدت بستری مربوط به بیماری‌های پوست و بافت زیر جلد ($3 \pm 2/16$) و حداکثر آن مربوط به بیماری‌های سیستم گردش خون ($16/3 \pm 19/08$) روز بود. در رابطه با نوع بیماری، شایع‌ترین آن‌ها به ترتیب عبارت بودند از گاستروانتریت (۲۲/۹ درصد)، پنومونی (۱۴/۴ درصد)، عفونت ادراری (۷/۷ درصد)، سپسیس نوزادی (۵/۹ درصد)، زردی نوزادی (۵/۲ درصد)، تب و تشنج (۳/۱ درصد)، آسم (۲/۵ درصد)، مسمومیت دارویی (۲/۴ درصد)، برونشیت و تب با علت ناشناخته (۱/۹ درصد) و صرع (۱/۵ درصد). بیش‌ترین علت بستری گروه بیماری‌های عفونی و انگلی بود (جدول شماره ۱).

*** مراجع:**

1. Brak M, Amini N, Abbas-gholi-zadeh N, et al. Survey causes of hospitalization in Ali-asghar children hospital in Ardabil. Ardabil University of Medical Sciences 2003; 12 (3): 18-21 [In Persian]
2. Ferrer AP, Sucupira AC, Grisi SJ. Causes of hospitalization among children ages zero to nine years old in the city of São Paulo, Brazil. Clinics (Sao Paulo) 2010; 65 (1): 35-44
3. Hashemzadeh A, Hidarian F. Etiology and symptoms of pediatric admission in the emergency and pediatric wards in Qaem hospital in Mashhad, Iran. Sabzevar University of Medical Sciences 2008; 12 (4): 42-7 [In Persian]
4. Child Health USA 2007, <http://ww.mchb.hrsa.gov>. 2011 Jan 9
5. Najib KH, Fallahzadeh E, Fallahzadeh M. Disease spectrum and mortality in hospitalized children of southern Iran. Iran J Pediatr 2007; 17 (3): 359-63 [In Persian]
6. Mulineh D, Shimelis D, Benti D. Analysis of admission to the pediatric emergency ward of Tikur Anbessa hospital in Addis ababa, Ethiopia. Ethiop J Health 2007; 21 (1): 48-5

ادراری بود در حالی که در مطالعه هاشم‌زاده در مشهد برونشیت سومین علت بستری شدن در بیمارستان بوده است.^(۳)

در این مطالعه تعداد بستری‌شدگان در جنس مذکر بیش‌تر از جنس مؤنث بود که در مطالعه نجیب و مولونه نیز جامعه بستری‌شدگان مذکر بیش از مؤنث بوده است.^(۶و۵)

بیش‌تر بستری‌شدگان در گروه سنی شیرخوارگی بودند که نشان می‌دهد این گروه سنی در معرض ابتلا به انواع بیماری‌ها هستند و به مراقبت بیش‌تری نیاز دارند. این نتیجه با اکثر مطالعه‌های انجام شده همخوانی دارد.^(۶و۵) به طور کلی با توجه به شیوع زیاد بیماری‌هایی چون گاستروآنتریت، پنومونی و عفونت ادراری در بین علل بستری در این منطقه، به نظر می‌رسد مطالعه‌های همه‌گیر شناختی و ارایه برنامه‌های بهداشتی به منظور پیشگیری از این بیماری‌ها ضروری باشد.